

TAMPEREEN
YLIOPISTO

JOHTAMISKORKEAKOULU

**IHMISOIKEUSINDIKAATTORIT
YHDENVERTAISUUSUUNNITTELUN
TYÖKALUNA**

15.3.2018

Väitöskirjatutkija HM Elina Todorov

MITÄ INDIKAATTORITIETO ON?

- Indikaattorilla pyritään lyhyesti esittämään johonkin tiettyyn kontekstiin sidottuna jokin valikoitu tieto kuvattavasta ilmiöstä
- Indikaattorit ovat yksinkertaistuksia monimutkaisista asioista ja ilmiöistä
- Ihmisoikeusindikaattorit ovat oikeusperusteisia, kiinnekohta oikeusjärjestyksessä
- Ihmisoikeusindikaattoreissa oikeus- ja tilastotiede yhdistyvät

IHMISOIKEUSINDIKAATTOREILLA VOIDAAN TUTKIA...

1 Ihmisoikeusvelvoitteisiin sitoutumista kuvaavia rakenteita

2 Ihmisoikeuksien täytäntöönpanoa

3 Toiminnan lopputuloksia

→ Ihmisoikeusindikaattori kuvaa ihmisoikeusvelvoitteiden toteutumista ja niiden loukkauksia

→ Ihmisoikeusindikaattoreita voidaan käyttää ihmisoikeusvelvoitteiden toteutumisen valvontaan

IHMISOIKEUSINDIKAATTORIT YHDENVERTAISUUSSUUNNITTELUN VÄLINEENÄ

- Poliitiikan keinoin voidaan edistää ihmisoikeuksien parempaa toteutumista
- Ihmisoikeusindikaattoreilla voidaan pyrkiä vastaamaan puutteisiin, laiminlyönteihin tai rikkomuksiin
- Ihmisoikeudet kyettävä hahmottamaan kokonaisvaltaisesti
 - Ihmisoikeussäännösten tunnistaminen
 - Yksilöiden toimintakyvyt, resurssit, rakenteet
 - Suojeltava intressi, velvoitteet, toimintastandardi
 - Eri toimijoiden osallistaminen

IHMISOIKEUSINDIKAATTORIT YHDENVERTAISUUSUUNNITTELUN VÄLINEENÄ

- Indikaattorin muodostaminen on valintojen tulos
 - Tehtyjen valintojen, lähteiden saatavuuden ja ajan käytön vaikutukset
 - Indikaattoritarkastelun tuottamaa tietoa voidaan lopuksi hyödyntää ihmisoikeuspolitiikan suuntaamisessa
- Indikaattorityön kulmakivenä kattava ja monipuolinen lähdeaineisto
 - Esim. oikeudelliset lähteet, kokemustieto, hallinnolliset rekisterit, tilastolliset aineistot
- Indikaattoritutkimukseen kohdennettava resursseja ja varattava riittävästi aikaa
 - Tulokset parhaimmillaan yksinkertaisia ja täsmällisiä
- Indikaattoritutkimuksen haasteita mm. keskimääräinen tarkastelu, rekisterien väärinkäytöksen mahdollisuudet

Kuvat: Kannelmäki-Kaarela alueen esteettömyyssuunnitelma, Helsingin kaupunki 2005.

3/19/2018

varaton.com
FRA
VoxEurop

MAHDOLLISIMMAN YTIMEKKÄÄSTI:

- Indikaattorit kuvaavat sitoutumista, prosesseja ja toiminnan lopputuloksia
- Tietolähteiden saatavuus, riittävyys ja monipuolisuus
- Tarkasteltavien ihmisoikeuksien kokonaisuuden hahmottaminen
- Indikaattorityö on valintoja
- Rekisteritietokantoja kehitettävä
- Vaatii tutkimusta, aikaa ja resursseja
- Voidaan käyttää politiikassa
- Indikaattoritutkimus voi paljastaa puutteita, rikkomuksia, loukkauksia ja haavoittuvaiset

Raportit

Policy Brief -artikkelit

Ihmisoikeusindikaattorien käyttäminen Suomen perus- ja ihmisoikeustilanteen seurantaan

Julkaisu on valtioneuvoston selvitys- ja tutkimusohjelmaan kuuluneen kansallisten perus- ja ihmisoikeusindikaattorien kehittämishankkeen loppuraportti. Julkaisussa esitellään ensin yleisellä tasolla mitä ihmisoikeusindikaattorit ovat. Tämän jälkeen hahmotellaan Suomeen soveltuvaa oikeusperusteista ihmisoikeusindikaattorikehikkoa.

Lopuksi ihmisoikeusindikaattoreita pilotoidaan tarkastelemalla oikeuden terveyteen ja vammaisten henkilöiden ihmisoikeuksien toteutumista. Julkaisu on kirjoitettu työkaluksi ihmisoikeusindikaattorien käyttöönotolle ihmisoikeuspolitiikan seurannan ja sen ohjauksen välineeksi.

Ihmisoikeusindikaattoreista on kirjoitettu aiemmin Suomessa hyvin vähän, joten julkaisussa selostetaan kansainvälistä ihmisoikeusindikaattorikeskustelua sekä esitellään ulkomaisia ihmisoikeusindikaattorimalleja.

Ihmisoikeusindikaattorien käyttäminen Suomen perus- ja ihmisoikeustilanteen seurantaan

03.10.2016

Ihmisoikeusindikaattorien käyttäminen Suomen perus- ja ihmisoikeustilanteen seurantaan PDF (1,9MB)

Raportti

Valtioneuvoston kanslia

Valtioneuvoston selvitys- ja

tutkimustoiminnan julkaisusarja 36/2016

Sivumäärä: 134

ISSN Web: 2342-6799

ISBN Web: 978-952-287-284-5

